

Workshop

Toegankelijk schrijven in de zorg De Alliantie Gezondheidsvaardigheden

TAALCENTRUM - VU

Laat woorden werken.

VERTALINGEN • TRAININGEN • TEKSTREDACTIE

Toegankelijk schrijven: wat houdt dat in?

- ✓ Teksten in begrijpelijke taal (B1)
- ✓ Teksten die iedereen aanspreken en niemand uitsluiten
- ✓ Teksten die ondersteund worden door beeldmateriaal

B1-checklist | Begrijpelijk schrijven voor iedereen

Begrijpelijk Nederlands ... wat is dat eigenlijk? Er is geen magisch recept waarmee je een tekst in één klap toegankelijk maakt voor elke lezer. Maar door op de onderstaande aandachtspunten te letten, kom je in ieder geval al een heel eind.

Ken je doelgroep

Weet voor wie je schrijft: wie zijn de lezers, wat weten ze, wat willen ze weten? Dat bepaalt hoe lang je tekst mag zijn, welke informatie belangrijk is en welke niet, welke woorden je wel en niet kan gebruiken, enzovoort.

Boodschap voorop

Maak zo snel mogelijk de hoofdboodschap bekend. Begin dus niet uitgebreid over de achtergrond of de voorgeschiedenis: de kans is dan groot dat je lezer afhaakt of de kernboodschap over het hoofd ziet.

Overzichtelijk en scanbaar

Gebruik tussenkopjes en witregels. Maak van je alinea's korte informatieblokken: één onderwerp per alinea, maximaal ongeveer vijf tekstregels, kern aan het begin.

Houd de tekst kort

Houd de tekst zo kort mogelijk. Bijvoorbeeld: liever een korte brief met de bijzaken in een bijlage dan een lange brief met alles erin.

Schrijf korte, simpele zinnen

Houd zinnen kort: 10 tot 15 woorden.
Splits lange zinnen op in eenvoudige zinnen.
Houd de zinsbouw simpel. Liever geen bijzinnen.
Schrijf concreet: actief, zonder overbodige lijdende vormen of naamwoordstijl.

Spreek de taal van de lezer

Gebruik woorden die veel voorkomen: eenvoudige, herkenbare woorden. Vermijd formele, ambtelijke, ouderwetse woorden.
Pas op met jargon: als een vakterm nodig is, leg die dan uit.

Wil je meer leren op het gebied van begrijpelijk schrijven in de zorg? Volg dan de training *Patiëntgericht communiceren in de zorg (B1)*.

Scan de QR-code voor meer informatie:

Genderneutraal verwijzen: een paar handige tips

1. Spreek de lezer direct aan
2. Gebruik het meervoud
3. Laat het bezittelijk voornaamwoord weg
4. Noem mensen bij hun eigennaam

Tip 1: spreek de lezer direct aan

Niet: *hij, zij of de bewoner*

Wel: *u of je*

Niet: We verwachten van elke deelnemer dat *hij* ...

Wel: We verwachten van *jou* als deelnemer dat *je*

Niet: *De patiënt* moet zich voor 1 juni inschrijven en kan *zijn* inschrijving nog tot 7 juni intrekken.

Wel: *Je* moet je voor 1 juni inschrijven. *Je* kunt *je* inschrijving tot 7 juni intrekken.

Tip 2: gebruik het meervoud

Niet: We verwachten van *elke bewoner* dat *hij* ...

Wel: We verwachten van *alle bewoners* dat *zij* ...

Niet: *De patiënt* moet zich voor 1 juni inschrijven en kan *zijn* inschrijving nog tot 7 juni intrekken.

Wel: *Patiënten* moeten zich voor 1 juni inschrijven. Daarna kunnen *zij hun* inschrijving tot 7 juni intrekken.

Tip 3: laat het bezittelijk voornaamwoord weg

Niet: de directeur moet *zijn* werknemers de kans geven om zich te ontwikkelen.

Wel: de directeur moet *de* werknemers de kans geven om zich te ontwikkelen.

Of: de directeur moet *werknemers* de kans geven om zich te ontwikkelen.

Tip 4: noem mensen bij hun eigenaam

Niet: Sam is zijn/haar/diens jas kwijt.

Wel: Sam is Sams jas kwijt.

Niet: Ik heb hem/haar/die bloemen gegeven.

Wel: Ik heb Charlie bloemen gegeven.

➤ **Vraag waar mogelijk naar de voorkeuren van de
persoon zelf**

Toegankelijke zorg: meer dan alleen toegankelijke teksten

- Maak gebruik van ondersteunend beeldmateriaal, zoals praatkaarten en infographics
- Maak gebruik van voorleesopties en effectieve gespreksmethoden, zoals de terugvraagmethode
- Raadpleeg de kennisbank van Pharos voor ondersteunend materiaal voor laaggeletterden
- Kijk op gezondheidsvaardigheden.nl/raadplegen voor meer tips van de Alliantie Gezondheidsvaardigden

TAALCENTRUM - VU

Laat woorden werken.

- Zelf aan de slag met patiëntgericht communiceren?
 - Volg de training op dinsdag 19 september.
 - Of volg een incompanytraining samen met je collega's.

Meer informatie? Scan de QR-code

E-mail: info@taalcentrum-vu.nl

Website: www.taalcentrum-vu.nl